Vrije wil

6 december 1957
lezing 18

“Gegroet in de naam van de Heer, vrienden. Gezegend is dit uur, gezegend zijn jullie allen.

Het is voor sommige mensen die hun weg hierheen gevonden hebben en hier voor het eerst zijn niet gemakkelijk te begrijpen, dat er werkelijk een geheel andere persoonlijkheid spreekt door deze menselijke persoon. Het zal studie en openheid vragen om te geloven dat zoiets mogelijk is. Want iedere keer dat hier nieuwe vrienden zijn, is het ook moeilijk mijn lezingen zo te houden dat ze duidelijk te begrijpen zijn. Wanneer ik alleen rekening houd met nieuwkomers, zou ik geen recht doen aan al mijn vrienden die deze lezingen regelmatig bezoeken. Als ik, anderzijds, deze lezingen alleen op trouwe vrienden afstem, zouden nieuwkomers ze helemaal niet kunnen volgen. Zoals jullie zien is er dus een niet zó gemakkelijk te overkomen complicatie. Ik zal echter mijn best doen onder deze omstandigheden.

Op dit moment zou ik graag - óók voor de meest regelmatige bezoekers - nog eens opnieuw bepaalde essentiële dingen willen herhalen. Het is niet alleen een feit dat mensen veel dingen vergeten die belangrijk zijn om te weten voor hun geestelijke vooruitgang, maar ook kun je je verstandelijk van bepaalde facetten heel goed bewust zijn, zonder deze in je hart te kennen. Er is een onmetelijk verschil tussen intellectuele of oppervlakkige kennis en wat genoemd wordt: verlichting. Totdat je deze diepe en alles doordringende kennis kunt bereiken - die vaker komt wanneer je dezelfde boodschap vijfentwintig keer gehoord hebt en misschien pas nadat je nog eens en nog eens hetzelfde onderwerp vanuit nieuwe invalshoeken hebt aangepakt totdat je het voor de zesentwintigste keer hoort, zul je in dit ene opzicht wellicht verlichting bereiken.

Het onderwerp dat ik vanavond wil bespreken is vrije wil. De mensheid is al eeuwen en eeuwen in debat over dit onderwerp. Er is een groep die voorstaat dat er hoe dan ook geen vrije wil is. Alles is lot of bestemming. Er is een andere groep die min of meer zegt dat alles vrije wil is. Er is een derde groep die zegt dat sommige dingen wel door de menselijke vrije wil bepaald worden en andere niet. Maar wat is nu werkelijk waar? Laten we samen dit onderwerp onderzoeken, vanuit een spiritueel gezichtspunt, vanuit het gezichtspunt van 'absolute werkelijkheid'.

Voor iemand die niet gelooft in een bestaan na dit leven, noch in een bestaan hiervoor, voor iemand die niet gelooft of niet kan geloven in de spirituele wereld, in goddelijke wet en orde, voor iemand die diep in zichzelf alleen in dit huidige leven gelooft, zou de derde mogelijkheid logisch zijn, namelijk, dat sommige factoren lot zijn en niet bepaald door iemands vrije wil, terwijl andere factoren dat wel zijn. Je hebt bijvoorbeeld geen keus waar of als wat je geboren wordt, waar, wanneer en hoe je dood zult gaan en ook niet over gebeurtenissen aangaande bepaalde fasen binnen deze levensspanne. Maar voor degene die de waarheid van de wet van oorzaak en gevolg - reïncarnatie - voelt, kent en ervaren heeft, kan deze visie onmogelijk juist zijn. Gezien vanuit het totaalbeeld heeft ieder individu volledig vrije wil, hoewel het er tijdelijk naar uitziet dat deze vrije wil zich niet kan manifesteren, omdat die facetten die je in dit leven niet kunt beheersen in werkelijkheid door jou in je voorgaande levens bepaald werden. Zij zijn alleen gevolgen die je teweeg hebt gebracht door oorzaken die je zelf in beweging hebt gezet.

Laat ik een voorbeeld geven. Stel je een moordenaar voor die gepakt wordt; hij heeft een daad begaan, niet alleen tegen de goddelijke maar ook tegen jullie menselijke wet. Hij wordt in de gevangenis gezet. Laten we verder aannemen dat hij zijn geheugen heeft verloren nadat hij tot zijn daad kwam. Wanneer hij tot zichzelf komt, bevindt hij zich in de gevangenis en weet niet waarom, omdat hij zich niet herinnert wat hij gedaan heeft.

Men kan hem vertellen dat hij zus en zo gedaan heeft, maar hij is het vergeten. Dit verandert echter niets aan het feit dat hij deze misdaad heeft begaan. Of hij dat nu weet en het zich herinnert of niet, het maakt geen enkel verschil. Vanwege zijn geheugenverlies en het feit dat hij niet kan geloven wat hem verteld wordt, zal hij ervan overtuigd zijn dat

dit werkelijk een zeer onrechtvaardig lot is, omdat hij slechts een deel ziet - dit huidige deel - en niet de verbanden en de kettingreacties. Het verleden dat hem in deze huidige toestand gebracht heeft, blijft voor hem verborgen, maar bestaat niettemin als realiteit. Dit is vrije wil in aktie: overal waar je belemmerd of gehinderd wordt uit vrije wil te handelen, tegen je klaarblijkelijke en onmiddellijke belangen in, is dat te wijten aan oorzaken die je zelf teweeg hebt gebracht, hoewel je je die niet kunt herinneren.

Op dezelfde manier geldt, dat overal waar je vandaag de mogelijkheid hebt je vrije wil uit te oefenen en waar je daar voordelen van hebt - werkelijke of schijnbare - jijzelf de achtereenvolgende oorzaken in beweging moet hebben gezet op een moment in het verleden, hetzij in dit, hetzij in een voorgaand leven. Dit verandert de feiten van deze wet niet in het minst. Je huidige vrijheid of gebrek aan vrijheid hangt geheel af van je voorafgaande daden, gedachten en innerlijke reacties! Dat deze wet in vele opzichten in dit huidige leven opmerkelijk werkt, wordt heden ten dagen door de meeste mensen erkend. Vele, vele oorzaken zijn terug te brengen tot een of andere uiterlijke of innerlijke daad van jezelf in dit huidig bestaan. Nog maar kort geleden had de mens de middelen niet om diep genoeg in de menselijke ziel te delven om deze verborgen oorzaken te vinden - goed of kwaad, gunstig of ongunstig. Zoals ik al zei, is er een aantal oorzaken die stammen uit ditzelfde leven, welke je je niet herinnert; het vraagt heel wat tijd en inspanning van je om deze te ontdekken. En het zou niet in je opkomen daar geen verantwoordelijkheid voor te nemen louter omdat je ze nu vergeten bent. Op een gegeven moment heb je vrij gekozen op zo'n manier te handelen en te denken dat er een bepaald gevolg uit voortvloeit. *Er is geen handeling, daad, gedachte of zelfs gevoel dat zonder gevolg blijft.* Sommige gevolgen treden sneller op, zodat hun wortels nog zijn na te gaan; andere volgen een langere weg, maar het feit blijft dat er niets in je leven gebeurt waarvoor je niet op een of ander moment verantwoordelijk bent of verantwoordelijk geweest bent. Dat weten jullie allen.

Daarom, het idee dat vrije wil slechts gedeeltelijk bestaat, moet fout zijn, of het is op z'n best een halve waarheid. Wat je vandaag ook doet of denkt, hoe je ook reageert in het heden, het zál zijn gevolg of effect hebben, morgen, volgende maand, volgend jaar, en in veel gevallen ook in je volgend leven. Dus jullie hebben werkelijk een volledig vrije wil, vrienden! Waar of wanneer de mens zich de kiemen die hij in een

voorafgaande tijd gezaaid heeft niet kan herinneren of herkennen, zegt hij dat het het lot is.

Er zijn veel mensen die vrije wil in die zin beschouwen, dat zij alles kunnen doen of denken wat ze willen, zonder dat dat enig effect veroorzaakt. Dat is hun opvatting van vrije wil, wat natuurlijk een ernstige dwaling is. God heeft dit universum geschapen, het bestaat uit een oneindig aantal wetten,. Hij heeft zijn kinderen geschapen en gaf hun een vrije wil opdat zij zouden kunnen kiezen zich wel of niet aan deze wetten te houden, lang voor deze aarde, deze stoffelijke wereld bestond. Het in ere houden van deze wetten brengt geluk, liefde, harmonie, licht en opperste wijsheid voort, omdat God, die volmaakt is, niets kan scheppen dat niet volmaakt is. Maar toch, indien enig schepsel *gedwongen* zou worden binnen het raam van deze wetten te blijven - met andere woorden, alsof hij geen vrije wil had - dan zouden de wetten niet zijn wat ze zijn, noch zouden ze in overeenstemming zijn met de natuur van God. Er zou een discrepantie in de schepping zijn.

Er kan geen schoonheid zijn, geen harmonie, wijsheid, geluk en liefde, als dat gedwongen ervaren moet worden, tegen de wil van het individu in, tegen zijn eigen erkenning van de wijsheid en volmaaktheid van de wetten. Dan zou God geen God van vrijheid zijn, maar een God van slavernij, zelfs al zouden zijn schepselen gelukkig kunnen zijn in een opgelegd systeem. Dus heeft elk schepsel - mens of geest - door eigen keuze de mogelijkheid wel of niet in overeenstemming met die wetten te leven. Hier ligt de sleutel tot deze kwestie, niet alleen tot een vermeerderd begrip over vrije wil, maar ook over het ontstaan van kwaad, duisternis en wreedheid, kortom: de val van de engelen. Zoveel mensen vragen zich af hoe een God van liefde kwaad heeft kunnen scheppen. Maar God schiep het kwade niet. Zoals je nu misschien wel begrijpt, gaf hij elk schepsel de mogelijkheid in vrijheid zijn wetten van volmaaktheid te kiezen of niet.

Je kunt zeggen dat het moeilijk is je aan deze goddelijke wetten te houden en inderdaad in sommige opzichten is dat zo. Wie ooit op een of ander moment Gods wet heeft losgelaten, vindt het echt moeilijk zich er opnieuw aan te houden. Maar voor diegenen die Gods wet nooit hebben losgelaten - en er zijn er heel wat waarop dit van toepassing is - is het niet moeilijk. De moeilijkheid ligt alleen in het zuiveren van jezelf, stap voor stap, terug naar de staat waarin je eenmaal was, waarin

het je geen enkel probleem opleverde je aan de wet te houden. Hier wil ik er even de aandacht op vestigen dat je niet gekozen hebt de goddelijke wet los te laten omdat het te moeilijk was je eraan te houden. Beschouw dit even als een zijsprong, want het zou ons op een ander onderwerp kunnen brengen. In ieder aspect van je persoonlijkheid waarin je niet bent afgeweken van de goddelijke wet - en dit hoeft niet noodzakelijk in alle aspekten te zijn - of in ieder opzicht waarin je er in je vorige incarnaties in geslaagd bent jezelf weer te zuiveren tot de toestand waarin je eenmaal was, daarin is het helemaal niet moeilijk je aan deze wetten te houden. Zo varieert het probleem per individu. Voor de een kan het moeilijk zijn niet te stelen. Voor een ander biedt dit geen enkel probleem, maar voor hem is het moeilijk zijn humeur niet te verliezen. Voor een derde is het misschien moeilijk niet jaloers te zijn, enzovoort. Zo is het dus je doel door ontwikkeling en geestelijke vooruitgang een toestand te bereiken, waarin je in ieder denkbaar opzicht in staat bent te leven binnen de goddelijke wet zonder dat dit moeilijkheden voor je biedt. En dit kan natuurlijk alleen bereikt worden door je eigen keuze en je eigen vrije wil!

Het voorgaande verheldert misschien ook het begrip ‘straf’, waartegen zoveel van jullie in opstand komen. Er is geen God die willekeurig straf uitdeelt. God heeft volmaakte wetten en volmaakte voorwaarden geschapen, die zijn kinderen de gelegenheid laten ze vrijwillig op te volgen of niet. Als je daarvoor het woord ‘straf’ verkiest is dat jouw zaak, maar je zult moeten toegeven dat dit een totaal scheve kijk geeft op de feiten zoals ze in waarheid zijn. Gods schepping is zo volmaakt, zijn wetten zijn van zo’n opperste wijsheid en liefde, dat wat de mensen ook doen - ook zij die van zijn wetten zijn afgeweken - zij tenslotte hun weg naar zijn wetten moeten terugvinden en daarmee naar een toestand van uiterste zaligheid en volmaaktheid. Dan komt alles in balans! Dit moet op een of andere manier gebeuren. Dit te begrijpen is misschien wel een van de grootste problemen voor de mens. Ik zal evenwel trachten jullie hier enig idee van te geven, hoewel het moeilijk voor me is omdat ik gebruik moet maken van de menselijke taal die voor ons geesten een grote hindernis oplevert.

Op het eerste gezicht lijkt het zo, dat hoe verder je afwijkt van God en zijn volmaakte wetten, hoe moeilijker het is je weg terug te vinden. In zekere zin is dit ook zo. Ik zou zeggen, de ‘technische’ moeilijkheid neemt toe in de mate datje jezelf terug moet werken naar de staat van

volmaaktheid die je eenmaal bezat, in de zin die ik hiervoor genoemd heb. Aan de andere kant, hoe verder je van God verwijderd bent en hoe ongelukkiger je bent, hoe meer je God daarom tenslotte weer nabij moet komen, juist hierdoor. Daarom, in het verbreken van de wet en het daaruit voortvloeiend ongeluk, liggen de remedie en de middelen om je ongelukkige toestand tenslotte te verlichten. En natuurlijk is dat wat werkelijk telt.

Op dit alles kun je alleen greep krijgen als je het leven en de wereld niet alleen ziet vanuit je huidige menselijke standpunt, maar vanuit het totale, alomvattende gezichtspunt van schepping en absolute realiteit. Daarnaast biedt dit een heel goed onderwerp voor meditatie. Als beginpunt voor het inzien van deze waarheid kun je denken aan het feit, dat veel mensen die leven in een soort middelmatige staat van tevredenheid, zichzelf nooit aanzetten tot zoeken naar diepere wijsheid, waarheid en geluk. Misschien hebben zij geen speciale problemen of conflicten maar toch zijn ze niet echt gelukkig. Zij doen niets om geestelijk vooruit te komen. Wanneer zij een crisis of een of ander ongeluk ervaren, biedt dat hun een startpunt om iets te gaan doen, om op die manier een hogere trap van bewustzijn te bereiken en daardoor ook van geluk. Dit voorbeeld maakt het jullie misschien gemakkelijker deze zo belangrijke factor te gaan begrijpen. In het algemeen is die door de mensheid niet begrepen, behalve misschien door enkele groten.

Zolang je afhankelijk bent van uiterlijke gebeurtenissen waarover je geen controle hebt, zul je nooit gelukkig zijn. Je kunt tijdelijk tevredenheid bezitten, maar je zult aanhoudend bang zijn die te verliezen, omdat je andere mensen en hun macht over jou en je omstandigheden niet kunt beheersen. Het enige geluk dat duurzaam is en dat door niemand kan worden weggenomen, de enige vaste grond die je maar kunt hebben, is wanneer je jezelf ontwikkelt, wanneer je jezelf zuivert en je ziel geneest van alle ziekelijke en slechte neigingen die afwijken van Gods wet. Wanneer je de innerlijke oorzaken vindt die verantwoordelijk zijn voor je beproevingen en ontberingen, zul je ook geluk vinden. Maar jammer genoeg wil je dát nu juist meestentijds niet doen, tenzij er bepaalde onplezierige gebeurtenissen in je leven voorkomen. Maar God ‘zendt’ deze onplezierige gebeurtenissen niet moedwillig. Door je eigen afdwalen van de wet op een of ander moment - hetzij in dit, hetzij in een voorafgaand leven - heb je de condities voorbereid die juist nu op dit moment gevolgen hebben. Het is geenszins noodzakelijk dat je weet waar en in welke hoedanigheid je

geleefd hebt in je vorige leven, om de wortels te vinden die verantwoordelijk zijn voor je ontberingen nu, want zolang een neiging niet gezuiverd is, bestaat die eenvoudigweg nog in je en kun je die dus leren kennen als je maar werkelijk wilt.

Als je fouten en zwakheden ontdekt, moet je direct of indirect tot de wortels komen die verantwoordelijk zijn voor alles wat niet naar je zin gaat in je huidige leven. Dus, als je een begin maakt met het ontdekken waar en in welk opzicht je bent afgedwaald van de goddelijke wet, dan zul je een antwoord vinden. Als je echt dit lange en kronkelende, opwaartse pad beproeft, zul je in staat zijn een zuiveringsproces te beginnen waardoor je alle duisternis achter je laat waarin je jezelf hebt gebracht, geheel onafhankelijk. Niemand anders heeft je daarin gebracht!

Dit brengt mij op het onderwerp wilsrichting en wilskracht. Waar moet je wilskracht hebben en gebruiken en waar niet, dat is vaak de vraag. Het is een evidente en vanzelfsprekende voorwaarde - niet alleen na wat ik tot dusver in deze lezing heb gezegd - dat je boven alles bereid bent de wil van God te vervullen. Ik heb uitvoerig besproken hoe *ieder levend schepsel* erachter kan komen wat in iedere gegeven omstandigheid de wil van God is en hoe men moet handelen om dit te ontdekken, zodat ik hier nu niet opnieuw op in wil gaan. Behalve eenvoudige beslissingen en richtingen die men in het leven moet nemend, zijn er veel subtiele neigingen in de mens rondom het omgaan met innerlijke wilsstromingen, waarvan hij zich bewust moet worden. Het is waar, zoals veel mensen zeggen, dat je bijna alles kunt bereiken door wilskracht. De innerlijke psychische krachten van een mens zijn - wanneer ze worden aangewend - veel krachtiger dan iemand van jullie zich nu realiseert, maar wanneer, hoe en in welke richting het aan te raden is deze krachten te gebruiken, is een andere kwestie. Wanneer moet je Gods wil accepteren en je er niet tegen verzetten? Wanneer is het juist om je sluimerende krachten te benutten? Veel mensen verkeren hierover in verwarring, zelfs zonder er zich bewust van te zijn. De eerste stap is dus erachter te komen of er verwarring bestaat. Is dat het geval, formuleer dan je gedachten helder en beknopt. Word je duidelijk bewust wat je verlangt, en als je je afvraagt of dit verlangen in overeenstemming is met Gods wil of niet, pak het dan aan dit te ontdekken op de wijze die ik altijd voorschrijf. Als deze kwestie eenmaal een vaste plaats in je heeft gekregen, zul je meer innerlijke vrede hebben verworven. Met andere woorden, de helder omlijnde en beknopte

gedachtevorm van alles waar je naar streeft, is de eerste voorwaarde. Iedereen die in dit leven iets bereikt heeft, heeft dit zo gedaan - wat het ook is. Mensen die God niet boven alles stellen, kunnen daardoor dingen tot stand brengen die niet stroken met zijn wil. Je hebt dus voor altijd de gelegenheid dit vanaf het begin te ontdekken.

Of je verlangens nu betrekking hebben op aardse dingen die niet afwijken van de goddelijke wet of dat ze te maken hebben met je geestelijke vooruitgang en zelfzuivering, er zijn veel gevallen waar je wilskracht kunt aanwenden waar dat vaak niet of niet sterk genoeg wordt gedaan. Velen van mijn vrienden verlangen dit pad in alle opzichten te volgen, maar zij hebben nog niet deze innerlijke kracht gebruikt in al die kleine dingen die ze tegenkomen op deze weg. Zeker zijn er veel moeilijkheden te overwinnen in je eigen persoonlijkheid, fouten die je je bewust moet worden en wegwerpen, er zijn veel dingen te leren. Dit alles zou veel gemakkelijker tot stand gebracht kunnen worden als je de juiste kracht op de juiste manier zou gebruiken.

Vóór alles wil ik graag zeggen dat je kunt willen en wensen vanuit je verstand en vanuit je ziel. De verstandelijke wilskracht kán heel sterk zijn, maar zal nooit het effect hebben van de wilskracht die de ziel heeft. Je kunt je wilskracht op twee heel verschillende manieren gebruiken; de ene is drukkend en geeft een spanning die je van je vrede berooft. Ze leidt je af van de toestand van onthechting die zo noodzakelijk is voor het bereiken van geestelijke en emotionele rijpheid. Op de andere manier gebruikt, stroomt je kracht vrij, sterk en vitaal en zal nooit je sereniteit schaden. Deze kracht werkt diep binnen in je en toch heel bewust; het is een sterke en toch geduldige kracht. Zij laat je vrij zijn en onthecht, maar maakt je nooit passief en berustend. De ene wilsstroom komt voort uit je hoger zelf, de andere uit je lager zelf. Als je iets wilt dat tegen Gods wet en wil ingaat, zal het je nooit vrede geven. Het is echter ook mogelijk dat je iets wilt wat uiterlijk goed voor je is, maar wat je op de verkeerde manier doet; er zijn verkeerde neigingen of foute motieven in het spel.

Laten we bijvoorbeeld aannemen dat je in je beroep je best wilt doen. Dit is zeker een legitieme wens. Geen verlangen te hebben in dit opzicht zou verkeerd zijn, je vuur en vitaliteit zou ontbreken. Er schuilt een gevaar in om zonder verlangen en onthechting te willen zijn, want zo iemand begeeft zich langzaam en bijna ongemerkt in een toestand van berusting, een toestand van zorgeloosheid of vervlakking. Hier,

zoals in alles, is de juiste middenweg nooit over de grenzen van deze twee uitersten te gaan, een moeilijk te bereiken en te handhaven weg. Deze juiste middenweg kan alleen gevonden en behouden worden als je hier dagelijks over mediteert en jezelf volkomen eerlijk toetst op je innerlijke motieven. Wil je je best doen omdat je bevrediging van je ijdelheid verlangt? Is je verlangen je best te doen echt vrij van zelfzuchtige en ijdele motieven? Heb je deze vraag eenmaal beantwoord, dan kun je beginnen je motieven opnieuw en bewust te richten en kan je innerlijke wilskracht vrijuit stromen. Wanneer je motieven eenmaal zuiver zijn, zul je geen bewuste of halfbewuste pijnscheuten meer hebben die het vrije stromen van de wilskracht belemmeren. Wanneer het verlangen niet zuiver en goed is, zal het onderbewuste een sterke handicap vormen voor jou en je wilskracht, en meer naarmate je hoger ontwikkeld bent. Zo is ook hier de eerste stap: je bewust maken van wat tot nu toe onbewust in je was. Alleen op die manier kun je onderzoeken waar je je wilskracht moet laten varen en waar je er anderzijds veel meer gebruik van kunt en moet maken dan je in het verleden hebt gedaan. Wanneer je de sterke druk van je ego tegenkomt, zou je dit losmaken van jezelf moeten leren. Alleen door telkens en telkens weer deze drang van je ego onder ogen te zien, kun je geleidelijk leren die los te laten.

Als je eenmaal deze twee stromingen in jezelf gescheiden hebt: de zelfzuchtige of ijdele en dat deel van jezelf dat de wens heeft anderen in je werk (wat dat ook mag zijn) te dienen - dan kun je je wilskracht in de juiste richting ontwikkelen, want dan ben je gezuiverd van alle maskers en slechte motieven. Dan kun je je wilskracht oefenen om vanuit je plexus solaris te stromen en niet vanuit je hersens. Daar zit een heel subtiel en belangrijk verschil in. Ik weet dat deze woorden louter woorden voor je zullen zijn en misschien zelfs zonder betekenis, zolang je dit verschil niet enigermate hebt ervaren. Maar je kunt het ervaren door te oefenen en wanneer je het eenmaal ervaren hebt, weet en begrijp je heel goed wat het verschil is tussen willen vanuit je hersens en willen vanuit je ziel. Maak een onderscheid tussen die twee stromingen in je, ze lopen zo dikwijls door elkaar; de zuivere stroming wordt verzwakt door de onzuivere. En er ontstaat verwarring in je ziel, omdat je zelf niet helemaal helder hebt wat wat is, en dát deze twee heel afzonderlijke en verschillende stromingen in je bestaan. Maak na deze scheiding je wilskracht los van de neiging die zich tegen de goddelijke wet richt. Die brengt je alleen maar in disharmonie. Laat de vonk en de wilskracht diep in je herleven teneinde de zuivere stroming,

die niet je ego in het centrum van de wereld plaatst, ruimte te geven.

Ik weet, beste vrienden, dat dit echt moeilijk is. Voor sommigen van jullie mogen deze woorden misschien Hebreeuws lijken, maar anderen zullen wel iets begrijpen van wat ik zeg, want zij kunnen dieper gaan in hun begrip. Maar voor werkelijk diep begrip moet gewerkt worden. Dat komt niet tot stand door alleen maar te luisteren naar een enkele lezing. Dat zal nooit genoeg zijn. Wat ik jullie hier gezegd heb, is een van de vele sleutels tot bevrijding uit de gevangenis waarin je jezelf gezet hebt, het is een losmaken van de ketenen die je jezelf hebt omgelegd. Want zolang je geen begin maakt met het losmaken van deze ketenen, zul je je gefrustreerd voelen, ongelukkig en ontevreden zijn met je leven. Begin nu zó te handelen dat je in iedere innerlijke stroming met de goddelijke wet meegaat, in plaats van ertegen in. Gods wet omvat niet alleen de geboden dat je niet mag doden, stelen of erkende misdaden of zonden mag begaan. Dat zijn de duidelijke, meer extreme gevallen. Maar jullie, op wie deze algemene wetten niet meer van toepassing zijn omdat je deze neigingen in vorige incarnaties overwonnen hebt, jullie moeten beginnen Gods wet innerlijk toe te passen - in je neigingen, stromingen, emotionele reacties en niet alleen in je uiterlijke daden; zelfs in je gedachten is niet voldoende, ook je gevoelens zullen moeten veranderen en dat kun je niet bereiken als je jezelf niet ziet zoals je werkelijk bent.

En nu, lieve vrienden, ben ik gereed voor jullie vragen. Vóór jullie tot de geplande vragen overgaan, zijn er misschien ook vragen bij die betrekking hebben op dit onderwerp?"

VRAAG: Hoewel ik er zeker van ben dat u mijn vraag al beantwoord heeft, wil ik hem toch stellen, voor het geval u er nog iets aan toe te voegen heeft. Is ieder menselijk wezen meester van zijn eigen lot of zijn de gebeurtenissen in het mensenleven tevoren bepaald door een hogere orde?

"Wel, ik denk dat ik je vraag heel grondig beantwoord heb."

VRAAG: Ik denk aan al die mensen die een grote carrière gemaakt hebben, bijvoorbeeld in het theater of in het zakenleven. Zij hebben geen andere ideeën dan hun eigen ego en sommigen hebben zelfs geen talent, maar ze bereiken toch de top. Wat betekent dat?

“Wat bedoel je met die vraag: “Wat betekent dat?” Wat begrijp je daar niet aan?”

VRAAG: Omdat zij carrière maken en zichzelf spiritueel niet ontwikkelen...

“Natuurlijk niet, want iedereen die leeft omwille van zijn ego ontwikkelt zich niet in dit opzicht. Eén ding kan ik echter zeggen: zelfs iemand die een verkeerde, ziekelijke of onontwikkelde stroming voedt, en zelfs iemand die niet zijn bestemming vervult die de reden is voor zijn huidige incarnatie, kan toch nog in andere opzichten van zijn persoonlijkheid spiritueel vooruitgaan, hoewel misschien in een heel ander deel van zijn ziel. Misschien overwint zo iemand een andere fout, ook al heeft hij zijn leven niet volgens plan geleefd en ook al ontwikkelt hij in één opzicht een verkeerde stroming. Dat leven hoeft vanuit spiritueel gezichtspunt nog niet verspild te zijn.”

VRAAG: Wat bedoelt u met plexus solaris als tegengesteld aan de hersensen?

“Een wens kan komen vanuit het verstand, de hersenen, of vanuit wat soms de ziel wordt genoemd. In het gebied van de plexus solaris bevindt zich - in termen van straling en dus niet zichtbaar voor het menselijk oog - het spirituele of magnetische veld, waar niet alleen alle emoties bestaan, maar waar alle factoren zijn gemarkeerd en ingegrift die betrekking hebben op de gehele bestaanscyclus van een individu. De betekenis van vorige levens, verdiensten en zogenaamde zonden zijn daarin vervat, alles wat er is, het gehele levensboek. Alle gevoelens, wensen of gedachten kunnen niet alleen uit het gebied van de hersenen voortkomen, maar ook uit dit gebied. Veel mensen hebben dit nog niet ervaren. Wanneer zij iets willen of wanneer zij denken of ideeën vormen, gebeurt dat in de hersenen. Maar wordt eenmaal een bepaald stadium van spirituele ontwikkeling bereikt dan zul je voelen dat je kunt wensen en zelfs denken in het gebied van je spirituele veld. Wanneer gedachten uit dit gebied komen hebben ze een heel andere kwaliteit, een heel ander karakter dan gedachten die vanuit het verstand komen. Hetzelfde geldt voor wilskracht.

Wil die komt vanuit het verstandelijk gebied zal tot spanning leiden,

tenzij deze gegrond wordt door de wil die vanuit het spirituele of magnetische veld komt. Natuurlijk kan ook het goede eerst wortelen in het verstand, maar zolang het in dit gebied blijft, zal het nooit een krachtig karakter hebben en zal het nooit doordringen in de totale eenheid van de menselijke persoonlijkheid. Het wensen of denken vanuit het spirituele veld bevat het hogere zelf of goddelijke vonk van de mens. Al wie dit heeft ervaren zal het bevestigen. Al wie een gedachte, wens of idee heeft, ontstaan vanuit zijn spirituele veld, zal volledig vervuld worden met geluk en zekerheid. Hij zal zonder een schijn van twijfel weten dat hij een ware gedachte heeft en dat waarheid op dit moment in hem leeft. Geloof of zogenaamd geloof kan nooit vanuit de hersenen plaats vinden. Als het louter een kwestie is van verstandelijke overtuiging is het een zwak geloof. Maar geloof dat vanuit het spirituele veld en de goddelijke vonk komt is overtuiging en *ervaring* van waarheid. Daarom hebben mensen zonder geloof het mis wanneer zij denken dat geloof een zaak is van: “Misschien is het zo, misschien is het niet zo.” Geloof in de ware betekenis is altijd een persoonlijk ervaren zekerheid, hoewel deze ervaring niet op anderen, die haar nog niet beleefd hebben, kan worden overgebracht.

Het feit dat veel mensen op de verkeerde manier geloven, betekent niet dat geloof in de ware zin niet bestaat. Om dezelfde reden kan een emotioneel onstabiel en onrijp mens sterke innerlijke wensen hebben, en zelfs dwangmatige wensen; die blijven dus geheel of gedeeltelijk in het onderbewuste. Deze wensen komen niet uit het verstand, maar ze komen zeker ook niet vanuit het spirituele veld. In het proces van ontdekking van iemands onderbewuste worden niet alleen ziekelijke, verkeerde en misvormde stromingen duidelijk, niet alleen onwetendheid en kortzichtigheid, en niet alleen fouten en zwakheden, (kortom, wat ik noem het lager zelf van de mens), maar je komt ook iemands hoger zelf tegen. Soms is het ver weg, diep verborgen, eerst onder beschermende maskers van onechtheid die werkelijk niets te maken hebben met iemands ware aard. Dan komt zijn lager zelf, en op de lange duur dat deel van zijn hoger zelf dat tot nu toe niet mocht functioneren. In dit hoger zelf of deze goddelijke vonk - welke natuurlijk tot op zekere hoogte vrij is - zijn wijsheid, waarheid en liefde in zeer hoge mate aanwezig. Er is dus een heel belangrijk verschil tussen denken en willen in het verstand en in het spirituele veld. Het laatste moet natuurlijk wel gecultiveerd worden en kan niet functioneren tenzij de persoon een strenge ontwikkeling en zelfzuivering doormaakt.”

VRAAG: Ik wil u graag vragen: kan er enige samenwerking bereikt worden tussen uw methode en onze wijze van psychotherapie?

"Jazeker kan dat! Iedereen die werkelijk geïnteresseerd en open is, kan dit bereiken. Ik zal je heel graag de ideeën en methoden geven die ik gebruik. En ik kan wel zeggen dat dit niet alleen voor jullie heilzaam zou zijn, maar ook voor ieder ander die geïnteresseerd is. Er komt misschien een tijd in de toekomst dat ik de gelegenheid zal hebben te werken met een groep van dergelijke mensen; psychiaters, psychologen en therapeuten. We kunnen zo'n cursus in de toekomst regelen. Uw vraag bevat misschien ook de gedachte of het überhaupt voor een menselijke dokter, die niet zo in de ziel kan zien als een geest, wel mogelijk is die methode te gebruiken. Zeker, het feit dat wij iemand kunnen doorzien, helpt geweldig en verkort de weg naar succes. Maar toch kan deze methode ook door mensen gebruikt worden; er is geen twijfel aan dat menselijke doktoren die haar gebruiken aanzienlijk meer succes zullen hebben en betere resultaten zullen bereiken."

VRAAG: Ik vroeg de vorige keer naar het verschil tussen mystiek en het occulte, zwarte en witte magie.

"Wel, zwarte en witte magie en het verschil daartussen kennen jullie allemaal heel goed, daar ben ik zeker van. Ik wil dus deze vraag betreffende het verschil tussen mystiek en magie beantwoorden. Zie je, wij hebben niet precies deze woorden of termen, maar ik begrijp wat je ermee bedoelt. Zelfs onder mensen is er verwarring wanneer deze termen ter sprake komen. De een heeft een heel ander idee van een dergelijk woord dan de ander. Daarom kan het gebruik van deze woorden tot misverstand leiden. De ware zin van mystiek is God te bereiken en te ervaren in de mate die mogelijk is voor een geïncarneerd wezen. De weg der mystiek betekent dan ook volledige zuivering en het doel blijft uiteindelijk en alleen God; zijn wil vervullen en hem ervaren. Maar de ware mysticus zal in laatste instantie zelfs deze hoogste van alle ervaringen niet als uiteindelijk doel wensen, omdat dit weer een zelfzuchtig doel zou zijn en zelfzucht staat diametraal tegenover mystiek. Daarom, het doel van ware mystiek in onze ogen is dienstbaar zijn! Het bereiken van volmaaktheid en van die staat van geluk waarin je het beste dienstbaar kunt zijn aan je medeschepselen. En alleen een heel gezond, heel geïntegreerd, heel harmonisch en heel gelukkig mens kan werkelijk geven, liefhebben en helpen. Dus het doel

van de mysticus is God, maar niet omdat de vereniging met God onuitsprekelijk geluk en onvoorstelbare zegen betekent - hoewel dit om zo te zeggen een prachtig bijproduct is - maar God dienen door je medeschepselen te dienen, door in ieder deeltje van leven tot in het uiterste Gods wil te doen. Magie exploreert louter de psychische krachten.

Het doel van de magiër, zelfs van de witte magiër, is de verkenning en het gebruik van bepaalde psychische krachten. Het is waar, witte magie zal deze krachten ten goede gebruiken. Maar magie zal niet verder gaan dan de beheersing van deze psychische krachten, terwijl de mysticus, op weg naar zijn uiteindelijk doel ook enkele van deze psychische krachten zal tegenkomen en er ook af en toe gebruik van kan maken. Maar zijn doel zal hem altijd helder voor ogen staan en hij zal niet op een zijspoor worden geleid door de betovering die staat voor een grote verleiding en een ernstig gevaar dat de mysticus zijn weg of de krachten die hij leert gebruiken, verliest. Hij zal zich niet laten inpakken door deze vaak zeer verbazende, revolutionaire ervaringen. Veel mensen zijn op het mystieke pad begonnen, maar zij vervolgden het niet omdat zij te zeer onder de indruk kwamen van magische krachten, die op een of ander punt op dit pad tot leven komen."

VRAAG: Wat is er te zeggen over occultisme?

"Dat heeft hier niets mee te maken. Occult betekent alleen de dingen die je nog niet kent of nog niet wetenschappelijk bewezen hebt. Dat is alles wat occultisme betekent. Alles is occult wat nog niet wetenschappelijk bewezen is of waar het gordijn tussen jullie wereld en de onze nog dicht is." *Geen psychische fenomenen?* "Niet alleen psychische fenomenen, maar alles. Twintig jaar geleden was atoomenergie occult."

VRAAG. Wat is de toestand van extase?

"In een toestand van extase is iemand wanneer hij goddelijke krachten ervaart, goddelijke wezens of ook God zelf. Dat kan niet zo heel gemakkelijk gebeuren. Maar wanneer mensen ernstig op het mystieke pad werken, zal de tijd komen dat ook dit gebeurt."

VRAAG: *Kan het teweeg gebracht worden door drugs?*

"Niet op die manier; dat is onechte extase. Je hebt bepaalde kleine en onbetekenende 'extases' in jullie wereld. Je kunt het bijvoorbeeld extase noemen wanneer je een goede maaltijd geniet of als je een goede wijn drinkt, of als je je over iets verheugt. Het is alleen een kwestie van de mate waarin. Extase in die zin kan nooit geïnduceerd worden door kunstmatige middelen. Alleen iemand die het ervaren heeft kan je bevestigen wat een geweldig verschil er is tussen de extase waarin God wordt ervaren en iedere andere ervaring op aarde of in de hemel. Deze extase heeft niets te maken met inbeelding of met het onderbewuste, noch kan ze teweeg gebracht worden door kunstmatige middelen. Dat zou volkomen zinloos, onlogisch en tegen iedere wet in het universum zijn. Je kunt alleen heel armzalige vervangingen krijgen, heel armzalige. Alleen door persoonlijke inspanning, ontwikkeling en zuivering kom je tot deze extase. Als je hoger zelf vrij wordt van de lagen van je lager zelf, licht het in zo sterke mate op, dat het samen kan gaan met goddelijke krachten; op die manier wordt het klaargemaakt voor de instroming van goddelijke krachten. Dán kan deze werkelijke extase tot stand komen, niet op andere wijze."

VRAAG: Is het bewijs voor de echte extase niet een gestadige en duurzame verbetering van het leven van de extaticus?

"Ja zeker! Maar deze blijvende verbetering begint dikwijls en meestal ver voordat de extase bereikt wordt. Iedereen die werkelijk serieus dat pad van zuivering en volmaaktheid bewandelt, moet na betrekkelijk korte tijd, zelfs kort volgens jullie menselijke maatstaven, tot het punt komen waar deze verbetering gevoeld wordt. Eerst eenvoudig in iemands geestestoestand en later ook in alle uiterlijke gebeurtenissen. En dit gebeurt heel duurzaam en duidelijk, ondanks zo nu en dan struikelen en beproevingen die in het begin onvermijdelijk zijn. Maar dat is onbelangrijk. Over het geheel genomen moet deze zeer gestage, blijvende en zeer werkelijke, langdurige verbetering aanmerkelijk zijn vóór men tot extase komt, en zelfs ook voor men tot het onderzoeken van psychische krachten komt.".

VRAAG: Ik zou graag willen weten of mensen die naar het hiernamaals zijn gegaan nog gevoelens van liefde hebben voor hun kinderen of verwanten.

"Deze vraag kan ik niet met een 'ja' of 'nee' beantwoorden. Dit is zo verschillend, het hangt heel erg van het individu af. Je kunt dit niet

meer generaliseren dan dat je zo'n vraag kunt generaliseren met betrekking tot een menselijk wezen. Er zijn geesten die zich nog zeer lange tijd aan hun verwanten gebonden voelen, mits er natuurlijk liefde heeft bestaan gedurende hun levensperiode. Maar het hoeft niet noodzakelijk goed te zijn in zo'n toestand te verkeren. Hoe verder de spirituele ontwikkeling gaat, hoe meer een wezen zal leren zich los te maken van zijn eigen verwanten en van zijn oude banden. Dat betekent niet dat iemands liefde ophoudt, maar spirituele groei betekent dat alle schepselen meer en meer worden ingesloten in iemands liefde, niet alleen hen die nabij en geliefd zijn.

Eerst wordt liefde geleerd voor het spirituele kind. Hoe meer deze groei voortgaat, hoe meer wezens in deze liefde kunnen worden ingesloten. Meer mensen op de juiste manier beminnen, vermindert niet de liefde die men voelt voor enkele mensen. En daarbij moet je ook nog iets anders overwegen: wanneer je terugkeert naar de spirituele wereld zul je allereerst je geliefden van dit leven ontmoeten. En overeenkomstig je eigen wil en wens zul je in de toestand blijven waarin je was op het tijdstip van je zogenaamde dood. Maar wanneer je je verder begint te ontwikkelen zul je vele andere geesten ontmoeten en sommigen van hen zul je herkennen; je bent hen heel nabij geweest in vroegere levens of in levens op een ander vlak, niet alleen op dit aardse vlak. Daar zul je opnieuw contacten ontdekken, geliefde personen, oude vrienden. En als reïncarnatie niet langer nodig is, zul je de liefde die je nu alleen kunt uitbreiden tot enkele mensen, dan voor alle schepselen hebben. Dus sommige overleden mensen voelen zich nog heel erg gebonden aan hun oude verwanten van hun laatste leven. Anderen hebben deze liefde eveneens, maar worden er niet meer door gebonden. Zij gaan over naar andere dingen en tot andere taken. En dit is een staat die oneindig veel beter is om in te verkeren."

VRAAG: Ik zou graag willen weten of geesten in de geestelijke wereld nog gebonden zijn aan hun land en aan hun namen?

"Hier is hetzelfde antwoord van toepassing als op de laatste vraag. Het hangt sterk af van het individu. Natuurlijk, aardgebonden geesten of geesten die nog niet erg ontwikkeld zijn, houden dikwijls vast aan hun vroegere aardse bindingen, of deze binding nu een fanatiek patriottisme is, familietrots, een beroep of wat dan ook. Je moet je niet voorstellen dat wanneer je sterft, je zijnstoestand heel anders zal zijn alleen omdat je je omhulsel hebt achtergelaten. Je gehele persoonlijkheid, je denken,

je voelen en je meningen als ze heel diep geworteld zijn, je persoonlijke eigenaardigheden en je fixaties, dit alles is geen deel van je lichaam. Het is deel van je subtiele lichamen welke voortleven. En zoals je persoonlijkheid er nu uitziet, zo zal die zijn na de dood.

Dus wanneer iemand sterft met een heel sterk of fanatiek gevoel van patriottisme, dan zal hij zich geenszins anders voelen na de dood. En kan dus als zodanig gebonden zijn. Maar als iemand begonnen is zich van deze dingen los te maken en een ruimere visie ontwikkelt, zal hij, eenmaal in het hiernamaals, veel beter in staat zijn spiritueel vooruit te gaan. Hij kan gemakkelijker geleid worden en zo een plezieriger leven leiden. Als je bijvoorbeeld sterft in een toestand van angst, zul je daarna ook in een toestand van angst zijn. Als je sterft in een staat van sereniteit, zul je daarna sereen zijn. Wat je ook maar bent ten tijde van je dood, zo zul je je naderhand voelen, ervaren en beleven, en dat zal je wereld zijn, omdat jouw gedachten, gevoelens, meningen en houdingen deze wereld rond je scheppen. Ik zou kunnen zeggen, het is een psychologische wereld, wat niet betekent dat het een fantasiewereld is. Het is *echt*. Voor jullie zijn abstracte ideeën vormloos. In de geestelijke wereld hebben alle abstracte ideeën vorm en substantie. Dat is hoe ieder individu door zijn persoonlijkheid zijn wereld bouwt."

VRAAG: Ik wil graag weten of dat ook slaat op iemand die een genie is, maar die geboren is... laten we zeggen… bijvoorbeeld de man die de Spoetnik uitvond. Ik bedoel, voor een doel dat misschien geen goed doel is.

"Het slaat op iedereen, mijn beste. Als een genie iets groots uitvindt en dat voor een slecht doel gebruikt, is dat één verhaal. Dat alles zal een keer in aanmerking worden genomen. Zijn echte en diepste innerlijke motieven zullen bloot liggen en dan bestaan er geen voorwendsels en valse rechtvaardiging. Hij zal beoordeeld worden op een veel nauwkeuriger en meer diepgaande wijze dan jullie mensen ooit zouden kunnen. Maar waar we het nu over hadden was 'de staat van zijn' na de dood. Dit is hier natuurlijk ook van toepassing, zoals het op iedereen van toepassing is. In zo'n geval heeft de persoon zichzelf misschien overtuigd van andere motieven dan die hem werkelijk geleid hebben. Een dergelijke oneerlijkheid zal ook een daarbij passende vorm scheppen. Voor mensen is het geheel onmogelijk vast te stellen wat, wanneer en hoe iemand in het hiernamaals beoordeeld zal worden. Soms heb je er misschien een vaag idee van, maar zelfs dan kun je

onmogelijk weten wat er meespeelt in deze overwegingen. Je kunt niet werkelijk in de ziel van iemand kijken. Je kent hun totale ontwikkeling niet, hun vorige levens, hun huidige innerlijke en uiterlijke belemmeringen, hun verdiensten, enzovoort. Je ziet slechts een klein, klein deel, heel de rest van iemands verhaal blijft voor je verborgen."

VRAAG: Zal iemand die misschien aan zijn land gehecht is, terugkomen naar datzelfde land?

"Als geest bedoel je, of in een volgende incarnatie?" (*Beide.)* "Dat hangt ervan af. Als geest kan hij dat doen. Als hij een aardgebonden of, om zo te zeggen, een onordelijke geest is, als hij niet behoort tot de goddelijke wereld, dan kan hij wel enigermate de vrijheid hebben te gaan waar hij wil en dan kan hij zeker wel de plaats kiezen waar hij aan gebonden is. Met andere woorden, dat wat het sterkst in hem is, zal zijn lot in het hiernamaals bepalen. Als zijn liefde voor God sterker is dan al het andere, kan hij door die liefde zijn gehechtheid aan zijn land overwinnen. Maar als zijn liefde voor zijn land het sterkste is, zal dat zijn lot bepalen. Maar er kunnen ook gevallen zijn waarin om een of andere reden deze bewegingsvrijheid niet kan worden gegeven. Het is te ingewikkeld om er nu op in te gaan. Als een geest zich opnieuw in zijn oude land bevindt, zal het weer van zijn eigen houding afhangen hoe lang hij daar blijft. Wanneer hij zijn houding verandert, kan hij overgaan tot betere dingen. Het is natuurlijk anders als een geest, behorende tot de orde van goddelijke krachten een taak te vervullen heeft in verband met mensen of met een land. Maar als een geest zo gehecht is en uit eigen beweging daarheen gaat, zal hij niet erg gelukkig zijn. Voorzover het reïncarnatie betreft, is het heel onwaarschijnlijk dat een geest opnieuw incarneert in hetzelfde land. Bij tijd en wijle kan dat wel gebeuren als er enige goede redenen voor zijn. Maar precies in zo'n geval is er meer reden dat zo iemand ergens anders leeft. Misschien zelfs juist in het land dat hij het meest haatte in zijn laatste leven. Omdat de reden voor de cyclus van reïncarnatie geestelijke ontwikkeling en vervolmaking is, en waar hier nog iets aan mankeert moet een harmonisatie plaatsvinden door gevarieerde ervaringen."

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1957
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Free Will'.
Vertaald door An van Dijk in 1983; herzien in 2000 door Marije Mol.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009.